

4. Кирилюк О. Суспільно-політичні неологізми як віддзеркалення мовної картини воєнного протистояння. *Наукові записки Національного університету «Києво-Могилянська академія». Серія «Мовознавство»*. 2018. Т. 1. С. 58–62.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-261-6-71>

THE GRAPHIC PRESENTATION OF UKRAINIAN WAR-RELATED REALITY IN ENGLISH-LANGUAGE CARTOONS

ГРАФІЧНЕ ВІДОБРАЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ РЕАЛІЙ В АНГЛОМОВНИХ ВОЄННИХ КАРИКАТУРАХ

Makaruk L. L.

*Doctor of Philological Sciences,
Professor at the Applied Linguistics
Department,
Lesya Ukrainka Volyn
National University
Lutsk, Ukraine*

Макарук Л. Л.

*доктор філологічних наук,
професор кафедри прикладної
лінгвістики,
Волинський національний
університет імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

Широкомасштабне вторгнення російського агресора на терени української держави на завжди змінило статус та роль України на світовій арені. Тема війни заповонила шпальти провідних британських й американських паперових та електронних періодичних видань, зокрема *The Times*, *The Financial Times*, *USA Today*, *The Wall Street Journal*, *The Guardian*, *International Herald Tribune*, *Daily Mail*, *The Sunday Telegraph*, *The Daily Telegraph*, *The Independent*, *New York Times*, *Hello*, *Time*, *Newsweek*, *The Economist* тощо. Крім того, з'явилося чимало карикатур, створених іноземцями, в яких завдяки низці візуальних образів прослідковуємо позитивну динаміку зміни образу України та представників українського етносу, у тому числі й її політикуму.

На превеликий жаль, і сьогодні тема війни не втрачає актуальності і є однією з найбільш обговорюваних та важливих в англomовному комунікативному просторі. Цілком по-іншому іноземці сприймають українців та Україну крізь призму обставин, що мають надвисоку ціну, але сприяють утвердженню українського народу на світовій арені, його самобутності та національної ідентичності.

Карикатурами послуговувалися ще наприкінці XIX – на початку XX століть з метою відображення подій, що мали стосунок до війни та

політики. Принагідно зауважимо, що ключова мета карикатури – сатирично змалювати ситуацію, подію чи індивіда у графічній формі. Сучасні карикатури, що з'являються в англomовному масмедійному комунікативному просторі, з одного боку, мають на меті імпліцитно зобразити певний процес, з іншого ж, вдаються до протиставлень та контрастних висвітлень реального стану подій.

На підставі корпусу ілюстративного матеріалу можемо стверджувати, що карикатуристи апелюють до кількох візуальних образів, які сьогодні слугують уособленням українців, як пересічних громадян, так і різних керманічів, а також низки етнічних цінностей, які плекалися упродовж століть. Значна частина сучасних карикатур присвячена графічній репрезентації героїзму українського народу. Карикатуристи досить часто протиставляють сміливого українського воїна та полохливого, безпорадного загарбника.

Центральною фігурою переважної більшості карикатур є ведмідь, що уособлює державу-агресора. Його зображають поруч з українським стягом у формі медових сот, які він намагається спожити; з бочкою меду з назвою «UKRAINE», яку він тримає в руках, випробовуючи її на смак; з тістечком в руках, що нагадує український стяг, куштуючи яке, він ламає зуб.

Крім того, доволі частотними є карикатури, дійовими особами яких є заєць (прообраз України) та ведмідь (прообраз держави-агресора). Крім того, на мапах також прослідковуємо ведмежі сліди, сліди від укусів тощо. Натрапляємо й на зображення, де ведмідь потрапляє в капкан і залишається без частини лапи.

Ураховуючи те, що в багатьох іноземців Україна асоціюється з соняшниками, у карикатурах вона має саме такий прототип. Поруч із ним державу-агресора змальовують безпомічною жертвою. Карикатуристи також вдаються до порівнянь соняшника та пастки ведмедя, що символізує українську силу та міць. Також знаходимо великий сегмент карикатур, які репрезентують світовий політикум, який всіяко підтримує Україну, її головнокомандувача та народ.

Таким чином, у сучасному англomовному масмедійному комунікативному просторі натрапляємо на карикатури, присвячені Україні. Тематично, їх можна поділити на кілька груп. Більшість із них відображають певний етап війни. Частина – віддзеркалює дух, міць народу і, в такий спосіб, формує цілком новий образ української держави та її людей, які ціною своїх життів та власної жертвності довели любов до рідної землі і незважаючи ні на що, продемонстрували готовність доводити усьому світу бажання жити і працювати на рідній і незалежній українській землі.